

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 1303/2
Podgorica, 31.12.2020. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1303 od 16.12.2020. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, anonimni prigovor na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (akt zaveden kod Agencije za elektronske medije pod br. 02-1303 od 16.12.2020. godine).
2. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
4. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 16.12.2020. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, kao emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1303 od 16.12.2020.g.).

Prigovor se odnosio na prilog koji je emitovan dana 15. decembra 2020.g., u okviru informativne emisije „Vijesti u pola 7“, u periodu od 18:56:48 do 18:59:17 sati (2 minuta 29 sekundi).

Po mišljenju podnosioca prigovora „emiter je... emitovao reportažu o 'kraft' pivu, pri čemu je jasno prikazavši, promovisao proizvode ovog brenda, uz izjavu vlasnika pivare, čime je prekršio Zakon i više članova Pravilnika...(zabranjeno oglašavanje tokom informativnih emisija, izbjegavanje jasnog obilježja telepromotivnog sadržaja)“.

Polazeći od navedenog prigovora, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11, u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tač. 2.3. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19.

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 17.12.2020. godine (akt broj 02-1303/1 od 17.12.2020. god.).

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja u navedenom terminu došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- televizijsko oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kojeg oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod, uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tačka 14 Zakona);
- telepromocija predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 st. 1 tačka m) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: radijskog i televizijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 15. decembra 2020. godine, emitovao centralnu informativnu emisiju „Vijesti u pola 7“, u terminu od 18:30:11 do 19:06:45 sati (36 minuta 34 sekunde), u okviru koje je emitovao prilog, u terminu od 18:56:48 do 18:59:17 sati (2 minuta 29 sekundi), koji je predmet prigovora, a čiji opis je dat u tački 2.
2. Najava (voditeljka u studiju): „U Crnoj Gori postoji već osam malih zanatskih pivara gdje se prave piva različitih ukusa, takozvani ejlovi, a koja se razlikuju od takozvanog industrijskog piva koje se pravi u velikim pivarama. Jedna od njih je i ona u Risnu koju drže Krsto Ćuković i Vladimir Pokrajac. Kako se pravi pivo na ovaj način, koliko ga Crnogorci piju i vole li da eksperimentišu sa pivom provjerio je Željko Vuksanović.“

Novinarski tekst (OFF): „Krsto Ćuković i Vladimir Pokrajac iz Risna prije četiri godine među prvima u Crnoj Gori počeli su proizvodnju kraft piva.“

Kao pokrivalica za gore navedeni tekst korišćeni su kratki snimci na kojima se prikazuju vlasnici pivare i fotografije tokom samog procesa proizvodnje.

U nastavku je data izjava Krsta Ćukovića, potpisanog kao „vlasnik kraft pivare“.

Krsto Ćuković: „Ja sam počeo da da kuvam pivo ovako za sebe već prije jedno sedam, osam godina i to tako radio nekim, nekolicke godine, a onda u dogovoru sa kumom mojim Vladimirom Pokrajcom smo krenuli pomalo u neku komercijalnu proizvodnju, istraživali tržište da vidimo kako to izgleda i negdje 2016. ustvari krenuli sa proizvodnjom i prodajom za tržište.“

Novinarski tekst (OFF): „Brzo su usavršili proces pravljenja piva pa danas iz ove zanatske pivare smještene u autentičnoj, kamenoj, primorskoj kući u Risnu izlazi šest vrsta piva različitih ukusa. Sve recepture za ejlove su sami napravili, a sirovinu uvoze iz zemalja regiona.“

Kao pokrivalice za gore navedeni tekst korišćeni su takođe snimci zabilježeni u proizvodnom dijelu pivare i snimci na kojima se vidi samo točenje piva u čašu i pet proizvedenih i flaširanih boca ovog pića. Na bocama se vidljive etikete ali nijesu vidljivi ni naziv pivare, ni naziv proizvoda.

U nastavku je emitovana izjava Ćukovića.

Krsto Ćuković: „Počinjemo od mljevenja, mljevenja slada do ukomljavanja. Posle toga ide kuvanje gdje se stavlja hmelj, posle kuvanja hlađenje, posle hlađenja u fermentor. U fermentoru se stavi kvasac. Pivo se pusti da fermentira. Posle fermentacije ide flaširanje ili kegiranje šta već od toga se odlučimo i otprilike to je ukratko neki proces.“

Tokom ove izjave takođe su emitovani kadrovi proizvodnog dijela pivare.

Novinarski tekst (OFF): „Po jednom kuvanju mogu da proizvedu i do 500 litara. Međutim, kako su opremu nabavili krajem prošle godine još nisu iskoristili pune kapacitete pivare jer su i oni osjetili korona krizu.“

Tokom trajanje ove tonske informacije prikazuje se oprema i mehanizacija u pivari i Ćuković dok je koristi.

Krsto Ćuković: „Cijela ova situacija nas je drastično usporila, da tako kažem, jer smo, jer mi direktno zavisimo od prodaje u restoranima i kafićima koji su opet bili direktno pogođeni cijelom ovom situacijom.“

Novinarski tekst (OFF): „Ćuković kaže da ejl piva najviše piju primorci i Podgoričani. Ipak da se naviknu na nove ukuse piva Crnogorcima će trebati vremena.“

Tokom trajanja informacije emitovan je snimak Ćukovića i novinara dok razgovaraju i drže čaše piva u rukama, krupno se kadriraju same čaše sa pićem.

Potom je ponovo emitovana izjava Ćukovića.

Krsto Ćuković: „Nije se jednostavno navići sa sa običnih, da kažem ajde pod znakovima navoda, običnih lager piva na neke ejlove koji su dosta jači i ukusom i tjeiom i svim ostalim.“

Novinarski tekst (OFF): „Pivopije će morati da se naviknu i na višu cijenu jer su kraft piva nešto skuplja od industrijskih.“

Kao pokrivalice tokom ovog dijela takođe su korišćeni snimci piva o kojem je riječ, sa krupnim kadriranjem čaše piva i grlića boce dok se otvara pivo (nijesu vidljive etikete).

3. Predmeni prilog je emitovan u okviru informativne emisiju „Vijesti u pola 7“ i imao je informativni karakter. Prilog je sadržao informacije koje su se odnosile na razvoj „kraft“ pivarstva, kao specifične grane proizvodnje, koja je relativno skoro počela da se razvija u Crnoj Gori, o izazovima sa kojima se crnogorski proizvođači „kraft“ piva suočavaju u situaciji krize na tržištu, uzrokovane širenjem virusa COVID-19 i ograničenjem rada svih ugostiteljskih objekata u kojima se plasira ova vrsta pića. Ne može

se dovesti u pitanje pravo emitera da u skladu sa svojom uređivačkom politikom, traži, pribavlja, objavljuje i prenosi informacije od interesa za javnost.

4. U toku emitovanog priloga, koji je predmet prigovora (razgovor sa gospodinom Krstom Ćukovićem), nijesu iznošene informacije kojima bi se promovisalo neko od piva iz ponude „kraft“ pivare ili sama pivara. Prilog je koncipiran na način da informiše javnost o različitim vrstama piva koje se proizvode u Crnoj Gori („u Crnoj Gori postoji već osam malih zanatskih pivara gdje se prave piva različitih ukusa, takozvani 'ejlovi'...“), razlikama između „kraft“ piva u odnosu na tzv. „industrijska“ piva („nije se jednostavno navići sa... običnih 'lager' piva na neke 'ejlove' koji su dosta jači i ukusom i tjelom...“), procesu i specifičnostima proizvodnje ove vrste piva („počinjemo od mljevenja slada do ukomljavanja. Posle toga ide kuvanje gdje se stavlja hmelj, posle kuvanja hlađenje, posle hlađenja u fermentor. U fermentoru se stavi kvasac. Pivo se pusti da fermentira. Posle fermentacije ide flaširanje ili kegiranje šta već od toga se odlučimo i otprilike to je ukratko neki proces“), kao i o mogućnostima plasmana proizvoda na ugostiteljskom tržištu kao granom privrede koja je posebno pogođena epidemijom COVID-19 („Po jednom kuvanju mogu da proizvedu i do 500 litara... kako su opremu nabavili krajem prošle godine još nisu iskoristili pune kapacitete pivare jer su i oni osjetili korona krizu“, „Cijela ova situacija nas je drastično usporila... jer... direktno zavise od prodaje u restoranima i kafićima koji su... bili direktno pogođeni cijelom... situacijom.“).
5. Emiter je imao pravo da obavijesti gledaoce o postojanju posebnih vrsta („kraft“) piva koja se proizvode u Crnoj Gori, njihovim karakteristikama, kao i izazovima sa kojima se njihovi proizvođači susrijeću u uslovima ekonomske krize izazvane epidemijom COVID-19, te se predmetni prilog ne može smatrati oglašavanjem, odnosno telepromocijom u toku emisije / programa. U prilogu nijesu plasirane informacije od značaja samo za određenu pivaru, odnosno određenu vrstu „kraft“ piva.
Prilog je koncipiran da informiše o počecima „kraft“ pivarstva u Crnoj Gori, samom procesu proizvodnje, kao i izazovima plasmana „kraft“ piva u situacije krize na tržištu, bez potenciranja konkretne pivare ili vrste piva (kao pokrivalice su korišćeni kadrovi na kojima su boce sa vidljivim etiketama, ali na kojima nijesu vidljivi ni naziv pivare, ni naziv piva, zatim sa krupnim kadriranjem čaše piva i grlića boce dok se otvara pivo, na kojima takođe nijesu vidljive bilo kakve etikete). Voditeljka nije preuzela ulogu presenterke bilo kog proizvoda („kraft“ piva) ili konkretne pivare, te se može zaključiti da se u predmetnom slučaju nije radilo o oglašavanju / telepromociji.
6. Na osnovu navedenog, može se utvrditi da emiter emitovanjem predmetnog programskog sadržaja nije prekršio standarde vezane za oglašavanje.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 116 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog Rješenja.

Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

